

የክትባት መረጃ መግለጫ
VACCINE INFORMATION STATEMENT - AMHARIC

የኢንፍሉዌንሻ ክትባት Influenza Vaccine

እርስዎ ማወቅ የሚያስፈልግዎት

(የጉንፋን ክትባት፣ በሕይወት ያለ፣ በአፍንጫ የሚሰጥ)

2014-2015

በርካታ የክትባት መረጃ መግለጫዎች በስፓኒሽ በሌሎች ቋንቋዎች ይገኛሉ። www.immunize.org/vis ይመልከቱ።

1 መከተብ ለምን ያስፈልጋል?

ኢንፍሉዌንሻ (“ጉንፋን”) በአሜሪካ በየከረምቱ፣ በተለይም በጥቅምትና ግንቦት መካከል የሚስፋፋ ተላላፊ በሽታ ነው።

ጉንፋን የሚመጣው በኢንፍሉዌንሻ ቫይረሶች ሲሆን፣ በሳል፣ በማስነጠስ እና በንክኪ ሊተላለፍ ይችላል።

ማንኛውም ሰው ጉንፋን ሊይዘው ይችላል። ነገር ግን በጉንፋን የመያዝ አደጋ በልጆች ላይ ከፍተኛ ነው። ምልክቶቹ በድንገት ሊጀምሩና ለበርካታ ቀናት ሊቆዩ ይችላሉ። እነዚህም የሚከተሉትን ያካትታሉ፦

- ትኩሳት/ብርድ ብርድ ማለት
- የጉሮሮ መቁሰል
- የጡንቻ ህመም
- ድካም
- ሳል
- ራስ ምታት
- ንፍጥ ወይም የአፍንጫ መደፈን

ጉንፋን አንዳንድ ሰዎችን ከሌሎች በበለጠ ሊያሳምማቸው ይችላል። እነዚህም ልጆች፣ 65 ዓመትና ከዚያ በላይ የሆናቸው ትልልቅ ሰዎች፣ እርጉዝ ሴቶች፣ እና የተወሰኑ የጤና እኩል ያለባቸው ሰዎች - ለምሳሌ የልብ፣ የሳንባ ወይም የኩላሊት በሽታ፣ የነርቭ ስርዓት በሽታ ወይም የተዳከመ በሽታ የመከላከል አቅም ያላቸው ሰዎች ናቸው። የጉንፋን ክትባት በተለይ ለእነዚህ ሰዎችና ከእነርሱ ጋር ንክኪ ላለው ሰው ጠቃሚ ነው።

ጉንፋን ወደ ኒሞኒያ ሊቀየር እና ያሉትን የጤና ችግሮች እንዲባባሱ ሊያደርግ ይችላል። በልጆች ላይ ተቅማጥና ከቁጥጥር ውጪ የሆነ መንቀጥቅጥ ሊያስከትል ይችላል።

በየአመቱ በአሜሪካ ውስጥ በሺዎች የሚቆጠሩ ሰዎች በጉንፋን ይሞታሉ፤ እንዲሁም በርካቶች ሆስፒታል ይገባሉ።

የጉንፋን ክትባት ጉንፋንን እና የሚያስከትላቸውን የተወሳሰቡ ችግሮች ለመከላከል የተሻለ መንገድ ነው። የጉንፋን ክትባት ጉንፋን ከሰው ወደ ሰው እንዳይተላለፍም ይከላከላል።

2 ሕይወት ያለው፣ የተዳከመ የጉንፋን ክትባት - LAIV፣ አፍንጫ ውስጥ የሚነፋ

አሁን የሚወሰዱት live, attenuated influenza vaccine - በሕይወት ያለ፣ የተዳከመ የኢንፍሉዌንሻ ክትባት (LAIV በመባል ይታወቃል) አፍንጫ ውስጥ የሚነፋ ክትባት ነው። “Attenuated” ማለት “የተዳከመ” ማለት ነው። በክትባቱ ውስጥ ያሉ ቫይረሶች የተዳከሙ ስለሆኑ ሊያሳምሙዎ አይችሉም።

ሌሎች “ኢንአክቲቬትድ” እና “ሪከምቢናንት” በሕይወት ያለ ቫይረስ የሌላቸው የጉንፋን ክትባቶች አሉ። እነዚህ “የጉንፋን ክትባቶች” በመርፌ የሚሰጡ ናቸው።

በመርፌ የሚሰጡ የጉንፋን ክትባቶች መረጃ በሌላ መግለጫ ተገልጿል።

የጉንፋን ክትባት በየአመቱ እንዲወሰድ ይመከራል። አንዳንድ ከ6 ወር እስከ 8 ዓመት ያሉ ልጆች በአመት ሁለት መጠን መውሰድ ሊያስፈልጋቸው ይችላል።

የጉንፋን ቫይረሶች ሁልጊዜ ይቀያየራሉ። በየአመቱ የጉንፋን ክትባት የሚሰራው በዚያ ዓመት ጉንፋን ሊያስከትሉ ይችላሉ ተብለው የታመነባቸውን ቫይረሶች እንዲከላከል ተደርጎ ነው። LAIV ከ4 የተለያዩ ቫይረሶች የሚከላከል ነው። የጉንፋን ክትባት ሁሉንም የጉንፋን አይነቶች አይከላከልም ይሁን እንጂ በሽታውን ለመከላከል የተሻለ መንገድ ነው።

ክትባት በኋላ የመከላከል አቅም እስኪጎለብት ድረስ 2 ሳምንት ይወስዳል፤ እንዲሁም የመከላከል አቅም ከበርካታ ወራት እስከ አመት ድረስ ይዘልቃል።

አንዳንድ በኢንፍሉዌንሻ ቫይረስ የማይከሰቱ ሕመሞች በአብዛኛው ጉንፋን እንደሆኑ ተደርገው በስህተት ይወሰዳሉ። የጉንፋን ክትባት እነዚህን ሕመሞች አይከላከልም። ኢንፍሉዌንሻን ብቻ ነው የሚከላከለው።

LAIV ከ2 እስከ 49 አመት ዕድሜ ላሉ ሰዎች ሊሰጥ ይችላል። ከሌሎች ክትባቶች ጋር ያለችግር በተመሳሳይ ጊዜ ሊሰጥ ይችላል።

LAIV ቴሜሮሳል ወይም ሌላ ማቆያ ንጥረ ነገር የለውም።

3 አንዳንድ ሰዎች ይህንን ክትባት መከተብ የለባቸውም

ክትባቱን ለሚሰጥዎ ሰው ይህንን ያሳውቁ፦

- በጣም አደገኛ የሆነና ለህይወት የሚያስጋ የማይስማማዎት ነገር (አለርጂ) ካለብዎ፣ (ለምሳሌ) የጀላቲን ወይም የአንቲባዮቲክ አለመስማማትን ይጨምራል። የጉንፋን ክትባት ከተከተቡ በኋላ ለህይወት የሚያስጋ አለመስማማት ገጥሞት የሚያውቅ ከሆነ፣ ወይም ለማንኛውም የዚህ ክትባት ክፍል አለርጂ ካለብዎ ክትባቱን መከተብ የለብዎትም።
- Guillain-Barre Syndrome (በጣም አደገኛ የሆነ ሽባ የሚያደርግ በሽታ፤ ጂቢኤስ በመባልም ይጠራል) ታመው የሚያውቁ ከሆኑ። አንዳንድ ጂቢኤስ ታመው የሚያውቁ ሰዎች ይህንን ክትባት መከተብ የለባቸውም። ይህንን ከሐኪምዎ ጋር መነጋገር አለብዎ።
- ለረጅም ጊዜ የቆየ የጤና ችግር ካለብዎ፣ እንደ የተወሰነ የልብ፣ የአተነፋፈስ፣ የኩላሊት፣ የጉበት፣ ወይም የነርቭ ስርዓት ችግር ካለብዎ፣ ሐኪምዎ LAIV ክትባት መውሰድ መቻል አለመቻልዎን ለመወሰን ይረዳዎታል።

- ባለፉት 4 ሳምንታት ሌሎች ከትባቶች ወስደው ከሆነ ወይም ጤንነት ካልተሰማዎት። በመጠኑ ታመው እያለ መከተብ ብዙ ጊዜ ችግር የለውም። ነገር ግን እስኪሻልዎ እንዲጠብቁ ሊጠየቁ ይችላሉ። ይሆናል። ሲሻልዎት ተመልሰው መምጣት አለብዎት።
- በአፍንጫ ከሚነፋው ከትባት ይልቅ በመርፌ የሚሰጥ የጉንፋን ከትባት መውሰድ አለብዎ እርስዎ፡-
 - እርጉዝ ከሆኑ
 - የተዳከመ የሰውነት በሽታ የመከላከል አቅም ካልዎት
 - እንቁላል የማይሰማዎት ከሆነ
 - አስም ወይም ስትተነፍሱ ኩርኩር የማለት ችግር ያለብህ ትንሽ ልጅ ከሆንክ
 - ለረጅም ጊዜ አስጥሪን በመውሰድ ላይ ያለህ ልጅ ወይም ወጣት ከሆንክ
 - በ7 ቀን ጊዜ ውስጥ የተዳከመ የሰውነት በሽታ የመከላከል አቅም ያለው ሰው የሚንከባከቡ ወይም የሚጠይቁ ከሆነ
 - ባለፉት 48 ሰዓታት ውስጥ የጉንፋን መድሃኒቶች ወስደው ከነበረ

ከትባቱን የሚሰጥዎት ሰው ተጨማሪ መረጃ ሊሰጥዎት ይችላል።

4 የከትባቱ አለመስማማት አደጋዎች

ከትባት፣ እንደ ማንኛውም መድሃኒት፣ አላስፈላጊ ውጤቶች ሊታስከትል የሚችልበት እድል አለ። እነዚህ አብዛኛውን ጊዜ ቀላል እና በራሳቸው የሚደኑ ናቸው።

ከማንኛውም ከትባት በኋላ ሊያጋጥሙ የሚችሉ ችግሮች፡-

- በከትባት የሚከሰት በጣም አደገኛ የሆነ የአለመስማማት ችግር የተለመደ አይደለም፤ በግምት ቢያጋጥም ከአንድ ሚሊዬን መጠኖች ከአንድ በአነስ ላይ ነው። የሚያጋጥም ከሆነ ከከትባት በኋላ ከጥቂት ደቂቃዎች እስከ ጥቂት ሰዓታት ባለው ጊዜ ውስጥ ነው የሚከሰተው።

ከLAIV ከትባት በኋላ ሪፖርት የተደረጉ ቀላል ችግሮች፡-

እድሜያቸው ከ2-17 በሆኑ ልጆችና ወጣቶች ላይ፡-

- ንፍጥ፣ የአፍንጫ መታፈን ወይም ሳል
- ትኩሳት
- ራስ ምታትና የጡንቻ ሕመም
- በሚተነፍሱ ጊዜ የሳንባ ኩርኩር ማለት
- የሆድ ሕመም ወይም አልፎ አልፎ ማስታወክ ወይም ማስቀመጥ

እድሜያቸው ከ18-49 በሆኑ ትልልቅ ሰዎች ላይ ፡-

- ንፍጥ ወይም የአፍንጫ መታፈን
- የጉሮሮ መቁሰል
- ሳል፣ ብርድ ብርድ ማለት፣ ድካም/ሀይል ማጣት
- ራስ ምታት

LAIV የሚሰራው ከተዳከመ ቫይረስ ስለሆነ ጉንፋን አይስይዝም።

ልክ እንደ ማንኛውም መድሃኒት፣ ከትባት ከባድ የሆነ ጉዳት ወይም ሞት ሊያስከትል የሚችልበት በጣም አነስተኛ እድል አለ።

የከትባቶች ደህንነት ሁልጊዜ ቁጥጥር ይደረግበታል። ለተጨማሪ መረጃ፣ www.cdc.gov/vaccinesafety/ን ይመልከቱ።

5 ከባድ የሆነ አለመስማማት ካስከተለብኝስ?

ምን መመልከት አለብኝ?

- የሚያሳስብዎትን ማንኛውንም ነገር ይመልከቱ፤ ለምሳሌ በጣም አደገኛ የአለመስማማት ምልክቶች፣ ከፍተኛ ትኩሳት፣ ወይም የባህሪ ለውጥ።

በጣም አደገኛ የአለመስማማት ምልክቶች እነዚህን ያካትታሉ የቆዳ መቆጣት፣ የጉሮሮ እና የፊት ማበጥ፣ የመተንፈስ ችግር፣ ፈጣን የልብ ትርታ፣ ራስ ማዘር እንዲሁም ድካም። እነዚህም ከትባቱን ከተከተቡ ከጥቂት ደቂቃዎች ወይም ሰዓታት በኋላ ሊጀምሩ ይችላሉ።

ምን ማድረግ አለብኝ?

- በጣም አደገኛ የአለመስማማት ምልክት ወይም ሌላ ሊቆይ የማይችል አጣዳፊ ነገር ከመሰልዎት፣ 9-1-1 ይደውሉና የታመመውን ሰው ወደ አቅራቢያ ሆስፒታል ይውሰዱ። ይህ ካልሆነ ግን ወደ ሐኪም ይደውሉ።
- በመቀጠልም፣ ችግሩ ለከትባት ተቃራኒ ክስተቶች ማሳወቂያ ዘዴ (VAERS) ሪፖርት ሊደረግ ይገባል። ሐኪም ሪፖርት ሊያደርግልዎ ይችላል ወይም እርስዎ ራስዎ በVAERS ድረ ገጽ www.vaers.hhs.gov ላይ ወይም በ1-800-822-7967 በመደወል ማሳወቅ ይችላሉ።

VAERS የህክምና ምክር አይሰጥም።

6 ብሔራዊ የከትባት ጉዳት ካሳ መርሃ ግብር

ብሔራዊ የከትባት ጉዳት ካሳ መርሃ ግብር (VICP) በአንዳንድ ከትባቶች ምክንያት የተጎዱ ሰዎችን ለመካስ የተቋቋመ የፌዴራል መርሃ ግብር ነው።

በከትባት ምክንያት ጉዳት ደርሶብናል ብለው የሚያምኑ ሰዎች ስለ መርሃ ግብር እና ቅሬታቸውን ስለማቅረብ ግንዛቤ ለማግኘት በ1-800-338-2382 በመደወል ወይም የVICP ድረ ገጽ

www.hrsa.gov/vaccinecompensation በመቃኘት መረዳት ይችላሉ። ካሳ ይገባኛል ብሎ ለመጠየቅ የጊዜ ገደብ አለው።

7 ተጨማሪ ግንዛቤ እንዴት ማግኘት እችላለሁ?

- ሐኪምዎን ይጠይቁ።
- ወደ አካባቢዎ ወይም ወደ ግዛቱ የጤና ክፍል ይደውሉ።
- ከበሽታ ቁጥጥር እና መከላከል (CDC) ማዕከላት ጋር ይገናኙ፡-
 - በስልክ ቁጥር 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) በመደወል፣ ወይም
 - የCDCን ድረ ገጽ www.cdc.gov/ftu ይመልከቱ።

የከትባት መረጃ መግለጫ (ጊዜያዊ) ሕይወት ያለው የተዳከመ የኢንፍሉዌንሻ ከትባት

08/19/2014

42 U.S.C. § 300aa-26

